

СТ А Н О В И Щ Е

върху дисертационен труд, представен за придобиване на
образователната и научна степен „Доктор” към
катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „Васил Левски“

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор
Директор на Департамент по спорт при
СУ „Св. Климент Охридски“

ТЕМА: *Модел за изграждане на межкултурна компетентност при
студенти от НСА „Васил Левски“*

Автор на дисертационния труд: Александра Генчева-Василева

Научен ръководител: доц. Весела Славова, доктор

Проблемът с обогатяването на възможностите за подобряване на личностното и професионално развитие на бъдещите специалисти в областта на физическото възпитание и спорта е особено актуален. Значимостта на изследвания проблем се определя от непрекъснато нарастващите изисквания за професионална реализация и конкурентноспособност на педагогическите специалисти. Всичко свързано с усъвършенстване на образователния процес, повишаване на знанията и уменията на бъдещите специалисти в областта на физическото възпитание и изграждане на межкултурно общуване заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Това е и гледната ми точка от която ще анализирам и ще дам своята оценка за идеите и резултатите в представения ми за рецензиране дисертационен труд.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 171 страници, от които 140 основен текст, съдържащ 27 таблици и 31 фигури,

12 страници използвана литература, както и 19 страници приложения. В структурно отношение трудът е построен правилно, като включва въведение, три основни глави, изводи, препоръки, приноси, използвана литература и приложения. Като структура, обем и последователност на изложението предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

Във въведението на дисертационния труд, докторантката целенасочено мотивира необходимостта от провеждане на подобно изследване.

За подготовката на глава първа в обем от 47 страници са използвани 114 източника, от които 58 на кирилица и 56 на латиница. В първа под глава Александра Генчева-Василева ни запознава със същността и характеристиките на межкултурната компетентност, моделите за изграждане на межкултурни знания, умения и компетенции, межкултурната компетентност в европейското образователно пространство, както и с европейската квалификационна рамка и нормативните документи и регулации. Във втора под глава подробно са разгледани съвременните педагогически подходи, принципи и модели в обучението. В трета и четвърта под глави обстойно са представени специфичните характеристики на межкултурното обучение в условията на физическото възпитание и спорта и добрите практики за изграждане на межкултурна компетентност. В пета под глава е направено обобщение на теоретичните основания за конструиране на модел за изграждане на межкултурна компетентност. В края на първа глава, докторантката е разработила кратка, ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

Във втора глава „Цел, задачи, методика и организация на експерименталното изследване”, в своята логична последователност в обем от 36 страници са представени целта и произтичащите пет основни задачи,

формулирани ясно и точно и даващи ясна представа за намеренията на докторантката.

Авторката е описала обекта, предмета и контингента на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно е описана организацията на изследването, тестовете за спортно-педагогически контрол и математико-статистическите методи. В края на втора глава е поместен авторския теоретичен педагогически модел за изграждане на межкултурна компетентност на студенти от НСА „Васил Левски“.

Най-общо положителните моменти за написаното в тази глава се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата и многостранна методика на изследване. Много добро впечатление прави последователността, в която е представена организацията и реализацията на експеримента и точно подбраните и описани подробно тестове за контрол и оценка на постигнатите резултати.

В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд.

Анализът на получените резултати в глава трета, в обем от 46 страници дава възможност да се изведат важни за теорията и практиката обобщения. Положен е огромен изследователски и анализаторски труд, който по мащабност напълно задоволява изискванията на една докторска работа. Третата основна глава се състои от две подглави, като всяка една от тях е свързана с решаването на съответната задача на изследването в дисертационния труд.

В първа под глава са представени много подробно и професионално резултатите от количествения и качествен анализ на емпиричните данни от констатиращия етап на педагогическия експеримент, в т.ч. резултатите от

изследването на нагласите на студентите за участие в международни проекти и прояви, както и резултати от факторния анализ на въпросника за межкултурна ефективност при студентите. Във втора под глава последователно са представени резултатите от проведеното педагогическо наблюдение, от изследването на межкултурната ефективност, от изследването на мотивационните стратегии за учене и от изследването на теоретичните знания. Извършен е анализ на постигнатите учебни резултати и на удовлетвореността от проведеното обучение. В края на трета глава е направено обобщение на резултатите от анализа на ефективността на методиката на межкултурна ефективност на студенти от НСА „Васил Левски“.

Направените изводи и препоръки, кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ.

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в тази част на дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Обогатена е теорията, относно същността и съдържанието на межкултурната компетентност.
2. Разработен и апробиран е педагогически модел за межкултурна компетентност в сферата на висшето образование в български контекст, като е създадена авторска методика за специализирано обучение за изграждането на межкултурна компетентност.
3. Създадена е надеждна скала за оценка на учебните постижения, която може да се използва в бъдещи обучения и експериментални модели.
4. Разработени са авторски анкетни инструменти, които могат да бъдат използвани в бъдещи педагогически изследвания.

В **заключение** ще отбележа, че рецензираният дисертационен труд е разработен на много добро научно ниво, с нужната теоретична и приложна

стойност в областта на межкултурната компетентност. Представеният дисертационен труд има завършен вид. Направеният задълбочен анализ на резултатите от извършените тестирания, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи знанията и уменията на бъдещите специалисти в областта на физическото възпитание, изграждането на межкултурно общуване и повишаването на професионалната компетентност на спортно-педагогическите кадри работещи в сферата на физическото възпитание и спорта, както и актуалността на избора за изследване проблем, ми дават основание с пълна убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на **Александра Генчева-Василева** в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Физическото възпитание в образователната система“.

04.05.2026 г.

Изготвил становището:

/проф. Георги Игнатов, доктор/